

2008 Overzicht Humanistisch Verbond in de pers per maand en dag

December

30/12

- In Breda gaat de 6-delige cursus *Praten over de dood* van start. Het **Stadsblad Breda** bericht erover.

27/12

- De stickeractie Nee Géén creationisme I Ja Wél Darwin besteedt David Davidson aandacht aan het ludieke antwoord op de brochure *Evolutie of schepping wat geloof jij?* De brochure wordt verspreid onder 6 miljoen huishoudens rond 12 februari de geboortedag van Charles Darwin. Het HV steunt de stickeractie financieel en wordt als groot-afnemer van de stickers genoemd.

24/12

- In Veenendaal start de cursus *Persoonlijk humanisme* vanaf 27 januari. Docent is Loekie Feringa. Drie thema's staat centraal: Hoe sta ik in het leven? Bepaal ik mijn leven zelf? En Hoe leef ik zinvol? **De Rijnpost woensdag** plaatst het bericht.

20/12

- In het **Parool** een portret van Lida Engelsman, oorlogsvrouw die in vele pleeggezinnen werd geplaatst, onder andere bij een gezin in Sloterdijk. De man des huizes was geestelijk raadsman bij het Humanistisch Verbond, maar behandelde haar slecht.
- In diezelfde krant, in de bijlage PS interviewt Frénk van der Linden Louis Tas, psychoanalyticus en freudiaan. Hij wordt die dag 88 jaar en maakt de balans op van zijn leven, een gesprek over angst, cafeïne, het concentratiekamp,

egoïsme en de moord die hij nog 'met genoeg' zou plegen. Naar aanleiding van de machtsovername van Khomeini in Iran is hij lid geworden van het Humanistisch Verbond: "Je moet iets."

19/12

- **Nederlands Dagblad** kopt 'Jaarlijks tien miljoen euro voor godsdienstonderwijs'. Een Kamermeerderheid heeft zich uitgesproken voor het plan om godsdienstig en humanistisch vormingsonderwijs jaarlijks met tien miljoen euro financieel te steunen. Het gaat erom de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

17/12

- **De Groninger Gezinsbode** besteedt aandacht aan de schrijfster Selma Parmentier. Haar laatste roman *Doen!* 'leest toch vooral als een lofzang op vrijwilligerswerk bij Humanitas.' Het boek beschrijft de omgang van een Humanitas vrijwillig huisbezoekster aan een eenzame oude man. Ook het Humanistisch Verbond wordt in het artikel genoemd, als leverancier van uitvaartbegeleiding. Op 23/12 ook in de **Veendammer**.

12/12

- Het persbericht van het Humanistisch Verbond over de Verklaring Faith in Human Rights, komt terecht in een artikel dat in 8 edities van **De Twentse Courant** wordt geplaatst. Met deze Verklaring steunen tien religieuze leiders de Universele verklaring van de rechten van de mens. Het Verbond besloot niet te ondertekenen. Zie

- www.humanistischverbond.nl voor het persbericht. Eerder ook in de **Barneveldse Krant**, 11/11.
- Eveneens in diezelfde 8 edities van De Twentse Courant een agendabericht: De 88-jarige Almeloër Maarten Looij houdt een gastlezing bij de afdeling Noordoost-Overijssel van het Humanistisch Verbond. Thema is: 'De dubbele onbewijsbaarheid in de strijd voor of tegen God.'
- 23/12, 11/12 en 4/12
- Herhalingsbericht in **Echo van Horst** over activiteiten en diensten van het Humanistisch Verbond.
- 10/12
- In de **Rhenense Betuwse Courant** een oproep van de vrijwilligerscentrale voor een penningmeester van HV-afdeling De Griff Vallei.
  - In **Wijd en Zijd** een agendabericht: Ron Muijzer, voorzitter van afdeling Fryslân, behandelt de geschiedenis van de tango. Eerder ook met mooie foto in vier edities van de **Leeuwarder Courant** (4/12).
- 05/12
- In NRC Handelsblad recenseert Hugo Brandt Corstius **De natuur van de dingen** van Lucretius. Dit stuk begint als volgt: *Er is geen leven na de dood. Je ziel verdwijnt bij je dood. God bestaat niet. De wereld bestaat uit atomen. Geloven en bidden hebben geen zin, we moeten door redeneren en proeven nemen achter de geheimen van de wereld zien te komen.*
Dat zijn overtuigingen die ik altijd bezat. Ik had het geluk om geen gelovige ouders te hebben. Ze wilden dat ik humanist werd, maar dat deed ik niet. Een voorzitter van het Humanistisch Verbond heeft laatst gezegd dat hij geloofde in de theorie dat Jezus Christus en Julius Caesar een en dezelfde persoon waren. Van zo'n club word ik geen lid.
Geen idee waar dit vandaan komt!
  - **Nederlands Dagblad**: *Doetinchem betreft kerken bij zorg na ramp*. De gemeente Doetinchem kan bij

rampen direct een beroep doen op geestelijk verzorgers. Dit is een noviteit. Het initiatief ligt bij de Stichting Crisiszorg Doetinchem. Zij zorgen voor een training (2x per jaar) en herkenbaarheid van de geestelijk verzorgers bij de andere hulpverleners. Deze stichting is voortgekomen uit een initiatief van de Raad van Kerken waar ook het Humanistisch Verbond bij is aangesloten. Op 4/12 besteden het **Reformatorisch Dagblad** en op 17/12 **Doetinchems Vizeer** hier ook aandacht aan.

3/12

- In het **Reformatorisch Dagblad** een groot artikel over de stickeractie Nee, géén creationisme – Ja, Wél Darwin van de twee Utrechtse studenten Coen Brummer en Andre Weststrate. Het Humanistisch Verbond steunt de stickeractie.

- **November**

29/11

- Acht pagina's beslaat het artikel in Elsevier over spiritualiteit. Gerry van der List gaat in *De zwevende Hollander* in op de behoefte aan verbinding met het 'hogere'. Voor- en tegenstanders komen aan het woord. Een citaat mbt het HV: *Zelfs humanisten proberen een graantje mee te pikken. Je zou verwachten dat juist zij stelling nemen tegen een beweging die uitgaat van het 'hogere' een daarentegen de ratio in stelling proberen te brengen. Maar ook zij hangen de huik naar de wind en praten volop over een mogelijk heilzame combinatie van spiritualiteit en humanisme. In het voorjaar organiseerde het Humanistisch Verbond nog een conferentie over dit onderwerp onder de vlag 'De spirit van het humanisme'.*
- In de rubriek *Uit het leven* (de **Volkskrant**) portretteert Peter Brusse op flamboyante wijze de overleden Fries de Vries. Een zeer veelzijdig leraar, politicus, dichter etc. Hij was ook jarenlang de stem van de (aan het Humanistisch Verbond gelieerde) Vrijdenkers Radio Omroep.

28/11

- **Stentor Veluws Dagblad** kondigt in een nieuwsbericht een bijeenkomst aan in Ermelo. Thema is bijna-dood-ervaringen en humanisme. Harry Beishuizen is de inleider. Op 27/11 ook te lezen in **Kontakt ed. Ermelo** en op 26/11 in de **Puttenaer en Ermelo's Weekblad**.
- Een kort bericht in **de Edese Post** over de manifestatie 'Samen voor Ede,' waar diverse organisaties zich presenteerden, waaronder het Humanistisch Verbond. Eerder verscheen er een groter artikel over in **Ede-Stad** (26/11).

26/11

- De afdeling Soest-Baarn programmeert de cursus 'Persoonlijk humanisme,' informatie erover is te vinden in **Soest Nu**. Eerder wijdde de **Baarnsche**

Courant er een groter artikel aan (24/11).

- In Epe vragen christelijke raadsleden zich af of ze de motie voor godsdienstvormingsonderwijs op openbare scholen wel moeten steunen. De reden hiervoor is dat er ook andere stromingen aan bod komen, naast godsdienstonderwijs en daar hebben zij geen behoefte aan. Een moreel dilemma dus. Een artikel erover is te lezen in **Reformatorisch Dagblad**.
- **Bolswards Nieuwsblad** verslaat een bijeenkomst van Passage, waar vlootpredikant drs. Majoor te gast is. In het artikel worden ook de benamingen van geestelijk verzorgers van andere denominaties genoemd, waaronder de humanistisch raadsleden.

25/11

- Een artikel in AD Haagse Courant behandelt strubbelingen bij welzijnsstichting in Scheveningen. Directeur is Atlin Sandvliet, die met name door zijn personeel sterk bekritiseerd wordt. Naast de leiding over deze Stichting is Sandvliet ook actief als bestuurslid binnen Humanistisch Verbond afdeling Haaglanden en als PvdA-er in de lokale politiek.
- Aankondiging van de lezing van Gerard Burger in Zutphen of de warmte van het humanisme. (zie ook 14/11) in **Stentor Deventer Dagblad**.

21/11

- In Opheffer, column van Theodor Holmann in **de Groene Amsterdammer** staat de filosoof Bertrand Russell centraal. Niet alleen was hij zeer productief, volgens de columnist schreef hij 10.000 woorden per dag, ook was hij Nobelprijswinnaar, socialist, tegen kernwapens en tegen de atoombom. Het laatste wist hij door 'een radiopraatje van het Humanistisch Verbond op zondagochtend.'

Het voorstel van de coalitie (CDA, PvdA en ChristenUnie) om structureel

geld vrij te maken voor godsdienstig en humanistisch vormingsonderwijs is nieuws dat in veel kranten aan de orde wordt gesteld. Het gaat om het van staatswege financieren van de leraren van dit onderwijs, iets waar het HV en Stichting HVO als jaren voor strijdt, maar waarvan de noodzaak de staatssecretaris nog ontgaat. Artikelen hierover zijn in de volgende kranten te vinden:

- **Reformatorisch Dagblad** (25/11 en 26/11 (hoofdredactioneel commentaar)
- **Nederlands Dagblad** (25/11)
- **Eindhovens Dagblad** (10 edities, 26/11)
- **Brabants Dagblad** (12 edities, 26/11)

19/11

- De afdeling Soest-Baarn organiseert op 27/11 een thema-avond 'Werken met waarden in de opvoeding.' De **Baarnsche Courant** kondigt het aan. Bert van Dam geeft de workshop die is ontwikkeld door het Humanistisch Verbond.

18/11

- Joep Schrijvers is te gast in het Humanistisch Café van afdeling Eemland op 20 november. De plaatselijke krant **Woudenberger** schenkt er aandacht aan. De lezing van schrijvers gaat over zijn laatste boek: *Het wilde vlees*.

17/11

- Het commentaar van **Trouw** betoogt: 'Dat de burger recht heeft op euthanasie is een misverstand.' Volgens de auteurs hebben 'radicalere voorstanders van euthanasie zoals D66, het Humanistisch Verbond en de NVVE,' het misverstand laten ontstaan dat euthanasie een recht is, waar de zelfbeschikkende burger zich op mag beroepen. 'Nee,' zegt Trouw, 'zo staat het er niet: de euthanasiewet geeft geen recht, maar biedt alleen artsen een uitweg als die in een dilemma

komen omdat zij enerzijds hun patiënt niet mogen doden maar anders hun patiënt willen helpen die ernstig lijdt en verlangt naar de dood. Op basis van medelijden van een arts die het leed van zijn patiënt kan invoelen, mag hij deze onder voorwaarden aan een vervroegde dood helpen: dat is de kern van de wet.' Het advies is dan ook aan politici en burgers 'zich niet door een radicaliserende NVVE van de wijs te laten brengen.'

15/11

- Uit een enquête in opdracht van **Trouw** blijkt 'dat de meeste Nederlanders op spiritueel gebied dik tevreden zijn met zichzelf. Velen van hen hebben geen behoefte aan een traditionele God. Spiritualiteit wordt vooral geput uit het eigen ik en uit de directe omgeving. De krant nodigde drie personen uit te reageren, waaronder Rein Zunderdorp (voorzitter Humanistisch Verbond). Zunderdorp reageert positief op het onderzoek: 'Het blijkt dat mensen bezig zijn met het nadenken over zichzelf en hun betrekking met anderen. En dat op een humanistische manier, zonder verwijzing naar iets hogers buiten of diep in zichzelf.'

- De jaarlijkse Socrateslezing 2008 stond in het teken van privacy. Britta Böhler en Beate Roesler spraken hem uit onder de titel *De glazen samenleving*. Een bewerking van hun lezing is de zaterdag na de lezing in **NRC Handelsblad** in het katern opinie en debat geplaatst. Zie www.humanistischverbond.nl voor verslag en meer.

14/11

- **Stentor Zutphens Dagblad** besteedt aandacht aan een thema-avond van de afdeling in het Luxortheater op 26 november. Gerard Burger is uitgenodigd als spreker. Zijn bijdrage is getiteld *De warmte van het humanisme* en

werkt het gedachtegoed van Tzvetan Todorov verder uit.

12/11

- Naar aanleiding van de film *Voor ik het vergeet* is er in een aantal kranten aandacht voor hulp bij een zachte dood voor mensen met beginnende dementie. Hoewel met name de NVVE genoemd wordt, is het Humanistisch Verbond ook betrokken, bij de film en bij het debat. Het **Reformatorisch Dagblad** wijdt er maar liefst 3 alle nogal tendentieuze artikelen aan: Ten eerste een interview met verpleeghuisarts dr. A.A. Teeuw. De lead is veelzeggend: 'De Nederlandse Vereniging voor Vrijwillig Levenseinde (NVVE) spoort artsen opnieuw aan de wettelijke mogelijkheden voor euthanasie bij beginnende dementie beter te benutten. Dr. A.A. Teeuw: "We moeten artsen juist aanmoedigen te blijven zoeken naar optimale zorg.'" In de tweede plaats een artikel met het standpunt van de NVVE: 'Artsen nemen de doodswens van patiënten met beginnende dementie onvoldoende serieus.' Opnieuw vindt de krant tegenstanders: hoogleraar medische ethiek C. Gartmans en verpleeghuisarts Tj. De Graas. Tot slot een derde artikel, waarbij ook het Humanistisch Verbond wordt genoemd, *Blik in de toekomst* getiteld.

11/11

- **Trouw** plaatst het opinie stuk dat Rein Zunderdorp (vz HV) en Eugène Sutorius schreven naar aanleiding van de film *Voor ik het vergeet*. Zij pleiten voor het respecteren van persoonlijke keuzes over eigen leven en sterven. Zie voor het hele artikel www.humanistischverbond.nl dossier waardig levenseinde.

In diverse afdelingen worden in de maand november bijeenkomsten georganiseerd. De lokale kranten kondigen ze aan. Hieronder een kort overzicht:

- 10/11 **Sneeker Nieuwsblad**: een lezing door dr. J.S. Bouma, over *Vrijheid en verbondenheid*.
- 10/11 **Baarnsche Courant**: Robert Tiepel houdt op 20 november een lezing in de Rembrandtkapel over modern humanisme.
- 7/11 **Stentor Dagblad Flevoland**: Maandelijkse leeskring Humanistisch Verbond te Zwolle vanaf 9 november. Tijdens deze bijeenkomsten worden verschillende teksten en gedichten onderzocht op humanistische elementen.
- **De Faam**: Lezing door Nico Out in Middelburg. Centraal staat de vraag: Is beeldende kunst nog steeds drager van ideeën?
- **Trompetter**: algemene ledenvergadering van de afdeling Zuid-Limburg, aansluitend de vertoning van de film *Mag ik dood*, met een commentaar van huisarts Jan Pieter Boode.
- **Ad Dordtenaar (2 edities)**: Het Humanistisch Verbond en Amnesty International organiseren een debat over mensenrechten in Dordrecht.

Overige uitingen:

- In **Nederlands Dagblad** op 8/11 een artikel getiteld: *Half miljoen subsidie voor christenhomos*, waarin aandacht voor de subsidie van Plasterk aan vier christelijke homogroepen met een totaal bedrag van € 450.000,-. Deze groepen gaan samenwerken met De Dialoog, waarin ook het Humanistisch Verbond zitting heeft.
- De column van Wilm Coster over Erfenissen van Wim Coster, voorzitter van de afdeling Zwolle, staat in 8 edities van de **Stentor** (7/11). Dit keer gaat hij in op de gecompliceerde gevolgen van 'foute' keuzes in de oorlog, naar aanleiding van een onderzoeksproject van de NIOD onder de titel *Erfenissen van collaboratie*. In dit onderzoek staan de positie van voormalig NSB'ers en SS'ers, hun vrouwen en

kinderen in de naoorlogse situatie centraal. Coster is voorstander van het project, omdat het ons leert verder en zelf na te denken over het leed dat mensen elkaar kunnen aandoen vanuit onberedeneerde mechanismes. Wellicht dat daar iets uit te leren valt aldus Coster.

- 1/11 in twee edities van **AD Groene Hart**, staan de bijeenkomsten *Praten over de dood* aangekondigd.

Oktober

De publieke discussie over de film *Mag ik dood*, gaat ook in oktober door:

31/10

- In **Maandblad Geestelijke Volksgezondheid** verschijnt een verslag van de première met debat van 29 mei. Naast een verslag stelt de auteur van het stuk, Cecile aan de Stegge twee zaken aan de orde. Ten eerste noemt zij het 'unfair' een zelfgekozen dood van een terminaal kankerpatiënt gelijk te stellen aan de zelfgekozen dood van een uitbehandelde chronisch psychiatrisch patiënt. Zij meent dat er dan geen recht wordt gedaan aan de complexiteit van de problematiek rond suïcidaliteit in de chronische psychiatrie. Daarnaast noemt zij het 'merkwaardig' dat de verpleegkundige beroepsgroep geen enkele rol lijkt te spelen, noch in de film, noch in het debat, terwijl de chronische psychiatrie 'bijna geheel draait op verpleegkundigen. Zij hebben dan ook invloed (in positieve of negatieve zin) op de mate van openheid over doodswensen in de GGZ, op de kwaliteit van opvang na een suïcidepoging (...). Bij het beoordelen van de ernst van een verzoek om hulp van zelfdoding zouden zij dan ook goed de psychiater kunnen assisteren, zegt Aan de Stegge. Cecile aan de Stegge is GGZ-verpleegkundige, verpleegkundig onderzoeker en filosoof.

Hieronder volgt een overzicht van publiciteit door de cursus *Praten over de dood*:

- **AD Dordtenaar** over de cursus in Zwijndrecht (21/10 en 15/10)
- **Goudse Post** 2x (15/10)
- **Gouds Nieuwsblad** (29/10)
- **AD Dordtenaar** (10/10)
- **AD Rivierenland** (10/10)

31/10

- In **SBM**, maandblad van de Besturenraad verschijnt een artikel over de Prinsjesdagviering. Jaarlijks voorafgaand aan de troonrede op de derde dinsdag in september vindt die plaats. 'De bezinningsbijeenkomst is zowel een staaltje van "interlevensbeschouwelijke "harmonie als een appèl aan regering en parlement om zich in te zetten voor een rechtvaardige samenleving.' Zo staat in de lead te lezen. Ook het Humanistisch Verbond levert een bijdrage. Het thema is mensenrechten.
- In Wageningen gaat een gespreksgroep over rouwverwerking van start. De organisatie is in handen van diverse religieuze, levensbeschouwelijke en maatschappelijke organisaties, waaronder het Humanistisch Verbond. Het staat te lezen in de **Veluwepost**. Een week eerder ook in diezelfde krant: 24/10. Al op 1/10 aangekondigd in **Bennekoms Nieuwsblad** en in **Stad Wageningen**.

30/10

- De politie Haaglanden wint de Hein Roethofprijs 2008, kopt de **'t Hele Westland**. De prijs is in het leven geroepen door het ministerie van Justitie om bekendheid te geven aan succesvolle projecten die te maken hebben met de preventie van criminaliteit. De prijs is vernoemd naar Hein Roethof, 'ooit namens de PvdA in de Tweede Kamer woordvoerder voor justitie-, media- en politiezaken. Daarnaast was hij onder meer voorzitter van het Humanistisch Verbond.
- Een agendabericht in **Breeduit** wijst op een bijeenkomst van Humanitas en het Humanistisch Verbond op 4 november. Hedman Bijlsma gaat in op diverse aspecten van net winterseizoen. Ook in **Actief** (29/10)

29/10

voor de Verlichting en voor de verdraagzaamheid: 'laïcité'. Deze inzet doet recensent Jan Hoek denken aan de reclamecampagne van het Humanistisch Verbond, 'waarin tegenover het geluid van religies dat steeds sterker wordt gehoor, de inzet voor een niet-religieus humanisme wordt gepropageerd, omdat we "anders aan de goden overgeleverd zijn." Comte-Sponville doet dat door het behandelen van drie kwesties: Kan met het zonder godsdienst stellen? Bestaat God? Welke spiritualiteit is er voor atheïsten?

- Daarnaast in een column van KvB, met als titel Zelfmoord. Naar aanleiding van het Kamerdebat over zelfdoding gaat hij in op de cijfers achter zelfgekozen dood en schrijft over de film mag ik dood waarin het Humanistisch Verbond pleit voor meer hulp bij zelfdoding en de reactie van Joost Zwagerman op dit pleidooi. De schrijver van het stuk is, niet verwonderlijk gezien de signatuur van deze krant, meer voor hulp aan deze mensen om hen 'een weg naar het leven wijzen.'

3/10 en 1/10

- In **Friesch Dagblad** en in **Het Goede leven** een column van Koos van Houdt. Hij beschouwt de wortels van de Europese beschaving: joods-christelijke en humanistische wortels. Onder andere gaat hij in op het symposium ter ere van het afscheid van Henk Woldring waar dit thema aan de orde komt. Dat we die wortels hebben zoveel is wel duidelijk, maar dat die wortels niet op één hoop kunnen worden gegooid ook. Hij gaat in op de toespraak van Erik Jurgens die een poging deed deze wortels wel aaneen te smeden, zo meende hij in navolging van Woldring. Woldring had namelijk aandacht gevraagd voor christelijke humanisten als Erasmus en More. Want humanisme keer zich niet

tegen de religie, maar tegen de barbarij aldus Erik Jurgens. De columnist past dit toe op onze radiospot: Keert het humanisme zich met deze spot niet tegen religie als een soort van barbarij?

- Gerda Hageman, oud-voorzitter van het Nut en lid van het Humanistisch Verbond maakt deel uit van een werkgroep die filosofieavonden organiseert in 'Het departement Wieringermeer van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. In de **Wieringer Courant** verschijnt er een artikel over.

September

30/9

- **Wing** is een gaymagazine dat in het Engels en Nederlands te verkrijgen is. In hun oktobernummer aandacht voor de stichting Tolerance United, die samen met COC, het Humanistisch Verbond en Stichting Yoesuf tijdens Gaypride 'dialogen aangaat met religieuzen'.

29/9

- **Trouw** publiceert fragmenten uit het eerste deel van de serie 'Geloof in Nederland', dat op 30 september verschijnt. De serie is geschreven door James Kennedy. De kop van het stuk is *Nederland zal nooit religieus eensgezind zijn*. Eén van zijn stellingen is dat Nederlanders door de negatieve kanten van globalisering sinds 1960 meer dan ooit op zoek zijn naar het gemeenschappelijk 'eigene'. Daarom is er goedgevoel ook zo'n belangrijk concept geworden betoogt hij. "Voor de secularisten was het eigene van Nederland de doorwerking van de idealen van de Verlichting. Het Humanistisch Verbond plaatste een advertentie met het verzoek om financiële steun, omdat de Nederlandse samenleving zonder het Humanistisch Verbond zou zijn overgeleverd aan de goden."

- Agendabericht over een activiteit in het Etty Hillesum in Deventer in **de Stentor Deventer Dagblad**. De afdeling organiseert een cursus over islamitische filosofie en wordt gegeven door Zafer Aydogdu en Gerard Burger. Op 10/9 besteedde de **Deventer Post** al aandacht aan deze cursus. Dezelfde cursus werd eerder gegeven in Loreto in Lievevelde, waarover **Achterhoek Nieuws** een agenda bericht plaatste op 23/9 en eerder **Oost Gelre** op 18/9.

27/9

- Eveneens in de **Stentor Deventer Dagblad** een aankondiging van

een feest op 11 oktober, als reactie op de 'anti-islam film Fitna'. Ook de afdeling van het Humanistisch Verbond doet aan de manifestatie mee.

26/9

- **Stentor Veluws Dagblad** licht een aantal evenementen uit, waaronder een bijeenkomst van de afdeling Noordwest-Veluwe. Te gast is Titia Liese, oud bestuurslid van de afdeling. Zij vertelt over haar boek *Verlaat verdriet* dat recentelijk verscheen. Hiervoor was eerder aandacht in **Kontakt ed. Ermelo** (25/9), **Ermelo's Weekblad** (24/9) en Nunspeet Huis aan Huis (23/9).
- **De Journalist** recenseert een deel uit de serie Schrijfbibliotheek van uitgeverij Augustus. (...) 'Jan Haasbroek (ondermeer VPRO en Humanistisch Verbond) neemt een deeltje (voor zijn rekening) over speeches schrijven en toespraken houden. Later, op 31/10 verschijnt een interview met Haasbroek in het blad **Communicatie** over zijn boek.

De cursus **Praten over de dood** wordt op verschillende plaatsen in Nederland weer gegeven. Hieronder volgt een overzichtje welke krant er aandacht aan besteedt in de maand september:

- **Purmerends Nieuwsblad** 25/9
- **Noordhollands Dagblad** 25/9
- **Gezinsblad Purmerend** 24/9
- **Heerhugowaards Nieuwsblad** 23/9
- **Winterswijkse Weekkrant** 23/9 en 9/9
- **Achterhoeks Nieuws** (3 edities) 16/9

24/9

- In tien edities van **Echo Amsterdam** staat een basiscursus humanisme *Persoonlijk humanisme* aangekondigd, die wordt gegeven door Martijn Rozing. In de krant staat dat hij humanistisch raadsmandocent is. Wij kennen hem als programmamedewerker

Humanistische diensten van het Humanistisch Verbond.

23/9

- In zes edities van de **Stentor** een artikel *Troubadour met een zwart randje*. Het artikel gaat over de zanger Martin Korhuis en zijn Zwolse band. Eén van de tekstschrijvers waarmee de zanger zich verwant voelt is Flip Willemse uit Amsterdam. Haar tekst de vlinder is opgenomen op zijn cd en gaat over de zelfdoding van een vrouw. Het nummer is op het holanddoc weblog gezet van 'de documentaire van het Humanistisch Verbond "Mag ik dood".'

20/9 en 19/9

- Paulien Boogaard, programmamedewerker Maatschappelijke discussie van het Humanistisch Verbond schrijft een opinie stuk over hulp bij zelfdoding. Aanleiding hiervoor is de beantwoording van Kamervragen van Tweede Kamerleden Halsema en Gill'ard over hulp bij zelfdoding naar aanleiding van de film *Mag ik dood*. Staatssecretaris Bussemaker stelt: Psychiaters hebben de verantwoordelijkheid serieus in te gaan op een verzoek om hulp bij zelfdoding van chronisch psychiatrisch patiënten. Daartoe zijn ze gerechtigd op grond van de Euthanasiewet. Boogaard wijst er echter op dat psychiaters zich niet moeten verschuilen achter de richtlijn die opgesteld is voor deze problematiek, waarin staat dat ieder verzoek om hulp bij zelfdoding door een psychiatrisch patiënt opgevat moet worden als een vraag om levenshulp. 'Maar een richtlijn die ertoe oproept een doodswens te horen als een vraag om levenshulp zet psychiaters ertoe aan de vraag van de patiënt te negeren en door te behandelen, ook al wil de patiënt dat echt niet meer, aldus Boogaard.

Met drie verschillende koppen:

Hulpvraag bij zelfdoding niet negeren, Te vaak zelfdoding zonder verantwoorde hulp en Psychiater mag hulpverzoek bij zelfdoding niet negeren, verschijnt het stuk in **34 regionale kranten** waaronder (verschillende edities van) de **Stentor, Haarlems Dagblad, Leeuwarder Courant en Noordhollands Dagblad**.

- *Godsdienstles staat of valt met opvatting docent*, kopt **Nederlands Dagblad**. In het artikel gaat Aaldert van Soest in op hoe godsdienstonderwijs op openbare basisscholen vorm krijgt. Het ministerie van onderwijs heeft vorig jaar 2,7 miljoen beschikbaar gesteld voor godsdienst onderwijs op openbare scholen. Zij zijn niet verplicht om dit type onderwijs te geven, dat gebeurt op verzoek van de ouders, de gemeente betaalt. Het onderwijs zelf wordt verzorgd door vertegenwoordigers van kerken of door vertegenwoordigers van het Humanistisch Verbond.

17/9

- Humanistisch Verbond afdeling Middenholland organiseert in Gouda samen met de openbare bibliotheek drie bijeenkomsten. Thema is Nadenken over een toekomstig Nederland. De eerste lezing over de wisselden verhouding tussen welvaart en welzijn vindt plaats op 24 september. Spreker is Johan Peeters. De **Goudse Post** bericht erover. Eerder wijdt ook **Gouds Nieuwsblad** hier aandacht aan (10/9).
- In Middelburg vindt een lezing plaats georganiseerd door de afdelingen Walcheren en de Bevelanden. Spreker is drs. Ko Vos. Hij gaat in op Jung en het individualisatie- proces. **De Bevelandse Bode** kondigt het aan.

15/9

- In **Stentor Dagblad Flevoland** een artikel over de wens van het gemeentebestuur van Noordoostpolder om de subsidie voor godsdienstles op openbare scholen steeds met 10.000,- per jaar af te bouwen. 'Ouders en kinderen op het openbaar onderwijs in Nederland hebben recht op godsdienstig en levensbeschouwelijk onderwijs. En de kerken en het Humanistisch Verbond hebben het wettelijk recht om dit onderwijs te geven,' zo schrijft de krant. Het CDA is samen met ouders tegen het plan: '(...) de Nederlandse samenleving is gebouwd op waarden en normen die voortvloeien uit die voortvloeien uit de joodse, christelijke en humanistische traditie. Voor jongeren is het van belang van deze tradities kennis te blijven dragen.'

14/9

- *Pesten is niet cool* is de kop boven een aankondiging van een bijeenkomst over een positieve aanpak van pesten op scholen in **Haarlem op zondag**. De afdeling Haarlemmerland organiseert de bijeenkomst. Spreekster is Anna-Rose Turkenburg-Kuiper.

12/9

- De ontroerende column *Humanisme met 3x een 'P'* van Wim Coster is te lezen in 9 edities van de **Stentor**. Hij schetst een eenzaam beeld van een oud-collega die daags voor zijn bezoek is opgenomen in een verpleeghuis en vraagt zich af wat autonomie nog is als je in een afgelegen kamertje moet wachten tot er iemand langskomt of op een bel moet drukken om verschoond te worden. Drie weken later is de columnist verrast door het aantal bezoeken dat getuige het bezoekboek fors is toegenomen. Tijdens dit tweede bezoek gaat de telefoon en praat de oud-collega geanimeerd met een vast contact namens Humanitas, dat Coster ziet

als een 'prachtig voorbeeld van humanisme in de praktijk.' Dit is één van de drie P's die als leidraad dient voor de cursus die in Zwolle van start gaat: *Persoonlijk, Publiek en Praktisch*.

11/9

- Een thema-avond van de afdeling Noordoostpolder gaat over de vraag: 'Is het anno 2008 mogelijk om, zorgvuldig, te kiezen voor een waardig levenseinde?' De afdeling heeft Jos van Wijk vrijwilliger van de NVVE uitgenodigd de avond in de leiden. In **Noordoostpolder Dinsdag en Donderdag**.

10/9

- Geknipt uit de **Soester Courant**: Lodewijk de Waal (directeur Humanitas en voorzitter Humanistische Alliantie) is te gast in Humanistisch Café in Amersfoort. Met een knipoog naar de Amerikaanse verkiezingen houdt hij een 'Humanistische State of the Union'.

9/9

Op de historische begraafplaats van Eibergen worden de poëziemasten, zie 24/6, onthult. **Berkellandnieuws ed. Onze Gids** plaatst er een artikel over. Op 2/2 ook in twee edities van de **Gelderlander Achterhoek** en **Achterhoek Nieuws** (7/10).

6/9

- In de agenda van **Stentor Gelders Dagblad** een bericht over een afdelingsbijeenkomst in Zutphen over embryoselectie.

5/9

- Theodor Holman schrijft in zijn column Opheffer in de **Groene Amsterdammer** over zijn 'Gelijk'. Het gelijk betreft zijn links zijn, waarmee hij zijn ouders, vooral zijn vader overtroefde. Dat links zijn beter, 'liever, eerlijker, rechtvaardiger, slimmer, intelligenter...' was leerde hij in de tijd dat zijn vader een rol ging spelen bij het Humanistisch Verbond en mannen als Piet Spigt, Constandse, Max Rood, Jaap van

Praag en vele anderen bij hen over de vloer kwamen.

- Frank Steverink, redacteur van **de Gaykrant**, interviewt Wielie Elhorst, die een gesprek had met minister Plasterk over de nota *Gewoon homo zijn*. Elhorst is voorzitter van het LKP, Landelijk KoördinatiePunt groepen kerk en homoseksualiteit. In het interview zegt hij onder meer dat de slagkracht van de LKP klein en niet veel kunnen doen binnen het project De Dialoog, waar het Humanistisch Verbond deel van uitmaakt.

3/9

- De **Oegstgeester Courant** maakt melding van de Internationale Dag van de Vrede in Museum Volkenkunde. Titel van de bijeenkomst is *Why War in Africa*. De organisatie is in handen van het humanistisch Vredesberaad, samen met onder meer de afdeling Leiden van het Humanistisch Verbond.
- In **Stellingwerf** en **Griffioen West** een interview met uitvaartbegeleidster Ronne Löwensteyn. Ze is begonnen als vrijwillig spreekster bij uitvaarten vanuit het Humanistisch Verbond. Nu is zij zelfstandig spreekster voor alle gezindten.
- **Bunniks Nieuws** bericht over een activiteit van de Werkgroep Coalitie voor de mensenrechten. Aan deze coalitie nemen verschillende organisaties deel waaronder Amnesty International en het Humanistisch Verbond. Centraal staat de 60-jarige Universele Verklaring van de rechten van de mens.

Augustus

31/8

- Informatie over de cursus *Praten over de dood*, is te lezen in de **Bredase Bode**. Vanaf september gaat de cursus daar van start. Eerder op 27/8 ook in het **Stadsblad Breda**.

29/8

- Ook in Hengelo wordt deze cursus gegeven. Vijf edities van de **Twentsche Courant Tubantia** kondigen *Praten over de dood* aan.

27/8

- Het maandelijks Humanistisch Café in Zwolle start op 2 september met een reeks lezingen. Het programma is te lezen in een artikel in de plaatselijke krant de **Peperbus**. De eerste lezing wordt gegeven door auteur Jan Drentje en gaat over de Grondwet. Drentje schreef een biografie van Thorbecke.

- Ook in Zwijndrecht wordt de 7-delige cursus *Praten over de dood* gegeven. **Hier Zwijndrecht** besteedt er aandacht aan. Op 20/8 en 6/8 ook in deze krant. Op 13/8 wordt de cursus ook aangekondigd in de **Brug Zwijndrecht Heerjansdam** en op 6/8 in **Brug Hendrik Ido Ambacht** en **Havenloods de Combinatie**.

- In het **Roder Journaal** een portret van Alke van der Velde –Van Calker. Zij was onder meer 10 jaar als vrijwilliger actief voor het Humanistisch Verbond in Roderwolde.

14/8

- Een interview met Rein Zunderdorp (voorzitter) in de **Nederlandse Staatscourant** over zelfbeschikking, abortus en euthanasie. Zunderdorp benadrukt dat abortus en euthanasie niet alleen medisch van aard zijn, maar raken aan de diepste waarden, gevoelens en idealen van personen die het betreft. Aanleiding is de verkenning van de

RMO Levensvraagstukken. De sociale context van ongewenste zwangerschappen en van ondraaglijk en uitzichtloos lijden. Hierin wordt dan ook terecht gesteld dat naast medische ook existentiële begeleiding nodig is bij deze problematiek. 'Helaas laat de RMO zich voor de invulling van de begeleiding uitsluitend leiden door de specifiek morele voorkeur van het huidige kabinet,' zo wordt Rein geciteerd. Hij verwacht meer van een onafhankelijk adviesorgaan. De kop van het artikel luidt dan ook: *Zelfbeschikking of staatsmoralisme?*

- In **Purmerends Nieuwsblad** een interview met Yvonne Breuk, voormalig directeur van het Humanistisch Verbond. Zij opende begin dit jaar een bloemenzaak in Purmerend.

13/8

- In de **Arnhemse Koerier** staat een openhartig zelfportret van Nico Lippe uit Arnhem. Hij is actief lid van het Verbond en zet zich in voor de afdeling Arnhem. Hij geeft veel voorlichting.

7/8

- In **Friesch Dagblad** een nieuwsbericht over de opening van het Centrum 'zingeving en professie voor werkers in de zorg'. De Universiteit voor Humanistiek begint dit praktijkcentrum om te voorzien in de behoefte aan kennis over ethiek, zingeving en levensbeschouwing bij mensen die werkzaam zijn in de zorg. Met een quote van Hans Alma (rector UvH).

Juli

26/7

- Gelukkig heeft columnist Gerry van der List weer een aanleiding gevonden te smalen over het Humanistisch Verbond in **Elsevier**. In zijn column stelt hij de vraag of het wenselijk is dat burgemeester Cohen religieuze stromingen subsidieert, bijvoorbeeld voor een gebouw. Volgens Van der List bevindt de overheid zich met subsidies aan deze stromingen op glad ijs. Welke stroming wel, welke stroming niet en vooral waarom. Overheidssteun aan gelovigen discrimineert ongelovigen. En dan komt het: 'De staat heeft dit probleem enigszins proberen te ondervangen door het Humanistisch Verbond enorme bedragen uit te keren, zodat dit minuscule clubje met belastinggeld een hele levensbeschouwelijke zuil uit de grond heeft kunnen stampen. Daarom bekostigt de burger niet alleen protestantse en katholieke, maar ook humanistische ontwikkelingssamenwerking.' Natuurlijk is Van der List daar niet voor. 'Neutraal is de staat slechts als hij iedereen de gelegenheid geeft zijn (on)geloof te belijden zonder bepaalde groepen (on)gelovigen voor te trekken,' meent hij.

23/7

- In drie edities van de **Leeuwarder Courant** een uitgebreid portret van twee geestelijk verzorgers, Gerda lersma en Karlijn Kwint, die zich op de 'uitvaartmarkt' begeven. Het gaat om het voorzien in een toenemende vraag, die niet door andere aanbieders gedekt wordt. Beide zijn werkzaam in een verpleeghuis, waar het gewaardeerd wordt dat zij niet alleen zorg geven aan het eind van een leven, maar ook aan de uitvaart, samen met de nabestaanden. Zij hanteren een kostprijs van € 875,-.

20/7

- De cursus Praten over de dood start na de vakantie in Breda. De **Bredase Bode** bericht erover.

19 en 18/7

- Loes Francken neemt de rubriek **Bezinning** te lezen in vijf edities van de **Stentor**, voor haar rekening. Zij is Secretaris van de afdeling Zwolle en omgeving. Haar column gaat over tevredenheid vroeger en nu en in hoeverre tevredenheid samenhangt met eigen keuzes.

11/7

- Freek Boon is humanistisch geestelijk verzorger en heeft een column in de **Delftse Post**. Deze keer legt hij uit wat humanisme nu eigenlijk is en wat de activiteiten en diensten zijn die aan het Verbond zijn gelieerd.

2/7

- Wake bij Kamp van Zeist: 6 juli kondigt de **Soester Courant** aan. Regelmatig worden in Soesterberg wakes gehouden. Deze wakes zijn nodig zo staat in het bericht totdat een grondige 'vermenselijking' van de vreemdelingendetentie een feit is. In het artikel wordt gerefereerd aan de Nova-uitzending waarin de klok werd geluid over de misstanden in de vreemdelingenbewaring en het stuk van Rein Zunderdorp in de Volkskrant erover op 23 juni.

Juni

27/6

- In de **Nederlandse Staatscourant** verschijnt een interview met Paulien Boogaard (Programmamedewerker Maatschappelijke discussie van het Humanistisch Verbond, met foto) over vreemdelingendetentie, de Universele Rechten van de Mens, de huidige situatie in en de aankomende Europese wetgeving mbt vreemdelingendetentie. Uiteraard pleit het Verbond voor een humaner detentiebeleid voor vreemdelingen. De humanistisch geestelijk verzorgers werkzaam in de vreemdelingenbewing verstrekken het Verbond inhoudelijke informatie over de toestand van illegale vreemdelingen in de cel. (zie dossier via www.humanistischverbond.nl)

- De **Stentor (Apeldoornse Courant en Veluws Dagblad)** kondigt de filosofie cursus van de afdeling Apeldoorn, onder leiding van Dick Kleinlugtenbelt. De eerste bijeenkomst gaat over *Gloed* van Sandor Marai. In de avonden daarna komen moderne filosofen en Aristoteles aan de orde.

25/6

- **Hart van Holland** plaatst een agenda bericht over een plaatselijke activiteit: een bezoek aan het Streekmuseum Oudheidkamer Reeuwijk. Ook **Gouds Nieuwsblad** en **Goudse Post** besteden er aandacht aan. Het museumbezoek is georganiseerd door de afdeling Midden-Holland en is open voor leden en niet-leden.

24/6

- Drie edities van **Berkellands Nieuws** besteden aandacht aan een kunstopdracht van een begraafplaats in Eibergen. Het kunstwerk wordt gemaakt door René Knip en bestaat uit 'draggers' voor gedichten. De selectie van de

gedichten gebeurt door diverse levensbeschouwelijke organisaties waaronder de plaatselijke afdeling van het Humanistisch Verbond. Een uitgebreider artikel hierover verschijnt op 30/6 in **De Twentse Courant Tubantia**.

23/6

- Met de kop *Illegalen opsluiten is inhumaan*, plaatst **de Volkskrant** een opiniestuk van Rein Zunderdorp (voorzitter). Hiermee draagt het Verbond bij aan de maatschappelijke discussie over de inhumane situatie van illegale vreemdelingen in de cel. Aanleiding vormt het aannemen van een voorstel door het Europees Parlement mbt terugkeerrichtlijnen, waarmee de repressieve aanpak van deze 'illegalen' wordt versterkt. Het Verbond pleit voor alternatieven voor het opsluiten in detentiecentra, die normaal gesproken voor criminelen ingericht zijn.

18/6

- Naar aanleiding van de filmvertoning van *Mag ik dood* en het aansluitende debat in Apeldoorn op 21 juni, in de **Stentor Apeldoornse Courant** en in twee edities van **Stentor Veluws Dagblad** aandacht voor dit evenement, op grond van ons persbericht erover. Eerder, op 11/6 verscheen in het **Apeldoorns Stadsblad** een interview met Harry Janse en Ali Wolves van de afdeling Apeldoorn die medeverantwoordelijk zijn voor dit evenement in Apeldoorn. Zij komen aan het woord over humanistische waarden die ten grondslag liggen aan de film, zoals autonomie.

- De **Nieuwe Loosduinse Krant** besteedt aandacht aan Humanistische dienstverlening. De afdeling Haaglanden start op 19 juni met het project Humanistische Dienstverlening Haaglanden, waarmee de afdeling 'een luisterend oor en praktische hulp'

- biedt. Het gaat om gesprekken met mensen met een humanistische levensvisie over het omgaan met problemen of verlies. De afdeling geeft praktische hulp bijvoorbeeld bij het doen van boodschappen, administratie of bij een wandeling. Een dag later, op 19/6 staat deze aankondiging ook in **Groot Rijswijk**.
- 17/6
- In het **Parool** een lang artikel over 'godsdienstkwesties in het basis onderwijs'. Een aantal schooldirecteuren komt aan het woord, waaronder Guus Moerkamp, van basisschool de Meer, de enige basisschool in Amsterdam 'die nog het Humanistisch Verbond over de vloer heeft'. Volgens hem past dat bij openbaar onderwijs. Hij ziet dan ook niets in het voorstel van stadsdeelvoorzitter Ahmed Marcouch die meer ruimte wil voor religie op school. Dat staat haaks op het openbaar onderwijs, aldus Moerkamp. Volgens de wet (Wet op het basisonderwijs, 1981) is openbaar onderwijs neutraal, maar is wel vastgelegd dat de school aandacht moet geven aan levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden. ('actieve pluriformiteit'). Ook staat in het artikel uitgelegd dat humanistisch onderwijs kan worden gegeven op scholen als ouders daarom vragen en dat het door de gemeente gesubsidieerd kan worden.
- 15/6
- Het verjaardagsfeest van de bibliotheek en het Humanistisch Verbond afdeling Alkmaar e/o staat aangekondigd in **Alkmaars Nieuwsblad** en eerder die week, 15/6 in **Zondagochtendblad ed. Alkmaar**. Thema is 'De kracht van mensen in muziek, theater en literatuur.'
- 11/6
- In de **Eemlander** een agendabericht over een presentatiemarkt bij Emmaus Eemsmond, waaraan ook de plaatselijke afdeling van het Humanistisch Verbond deelneemt.
  - In **De Stad Amersfoort** een bericht over het Humanistisch Café dat op 12 juni gehouden wordt. Tijdens dit Café een terugblik op het afgelopen jaar door improvisatietheater van de Amersfoortse theatergroep **Zeep**. Op 4/6 was hier ook aandacht voor in twee edities van **Amersfoort NU**.
  - Vijf edities van **De Gelderlander** besteden aandacht aan de lezing van Hans Achterhuis over geweld. De lezing is door de afdeling georganiseerd en heeft als titel 'Utopie en geweld'.
- 9/6
- **Trouw** besteedt aandacht aan het openen van het beroepsregister voor geestelijk verzorgers. Het artikel meldt dat het openen van dit register 8 jaar heeft geduurd en eigenlijk al in 2007 gereed had moeten zijn. Struikelblok bleek de 'ambtelijke binding', dat wil zeggen dat een geestelijk verzorger namens een bepaalde geestelijke stroming, waaronder het Humanistisch Verbond, werkt.
- 7/6
- Femke Halsema verdedigt in het **Reformatorsch Dagblad** het publieke belang van religie. Zonder gelovigen geen democratie kopt de krant. Halsema, lid van het Humanistisch Verbond, zegt dat religie in de publieke ruimte thuishoort. 'Maar er zijn grenzen. Religie mag de emancipatie van het individu niet belemmeren.' Haar eigen beginselen zijn: gelijkheid, zelfbeschikking, vrouwenemancipatie en tolerantie.
  - Een lezer van **Trouw**, Arthur Smits, schrijft een ingezonden brief over

het 'onzinnige radiospotje' van het Humanistisch Verbond. Volgens hem maakt het Verbond radiospotjes over de verharding van de maatschappij en vergelijkt dat met het 'simplisme' en 'populisme' van Wilders en Verdonk. Vervolgens pleit hij voor religie: 'elke religie predikt wederkerigheid en liefde'. Marie Koning uit Amsterdam reageert hierop met een brief op 12/6 eveneens in **Trouw**, waarin ze schrijft juist nu blij te zijn met het spotje omdat de verharding van de maatschappij juist ingegeven lijkt door religie. Zij verwijst naar Rouvoet en zijn ideeën over medisch ethische kwesties.

5/6

- In **Echo van Horst** een herhaalde reclame voor het Humanistisch Verbond en de plaatselijke afdeling. (ook op 26/6 en 3/7)

4/6

- Zowel in **Friesch Dagblad** als in **Dag** een uitgebreid artikel over de film *Mag ik dood*. Dag interviewde Eveline van Dijck ervoor. Friesch Dagblad baseert zich op de film.

3/6

- **Trouw** wijdt een artikel aan de viering van de volwassenheid, een feest dat in Duitsland een lange traditie kent. Het is ontstaan als tegenhanger van religieuze inwijdingsfeesten zoals de geloofsbelijdenis. Magrit Witzke van het Humanistisch Verbond Duitsland komt aan het woord en vertelt over het jeugdfeest, dat 'een grandioos succes kent.'
- Het hoofdartikel van **Friesch Dagblad** handelt over het 'ideologische failliet' van de Partij van de Arbeid. Nadat Wim Kok de ideologische veren afschudde verliest de partij kiezers aan Groen Links, D66 en de SP, zij zijn beter in staat hen ideologisch aan te spreken. Ook het onvermogen van de PvdA om te gaan met religie wordt aan de orde gesteld. Enerzijds vind je

Job Cohen die alle religieuze groeperingen wil opnemen in zijn handelen, anderzijds zijn er PvdA-leden 'die zich tot het humanisme bekennen, waarvan de belangenorganisatie het Humanistisch Verbond, reclamespotjes maakt tegen de invloed van het geloof in God in de samenleving.'

Mei/Juni/Juli Persuities naar aanleiding van *Mag ik dood*

Juli/augustus

- **Psy**, Maandblad over geestelijke gezondheid en verslaving publiceert een lang artikel over de film. Zij interviewden Eveline van Dijck ervoor.
- **Relevant**, is het tijdschrift van de NVVE en verschijnt vier keer per jaar. In hun derde nummer besteden zij veel aandacht aan de film en het debat. Rein Zunderdorp (vz) wordt geïnterviewd, Freek Boon, humanistisch geestelijk verzorger in de psychiatrie schrijft een column over, er is aandacht voor de Kamervragen die werden gesteld na de film en het debat, Hans van Dam wijdt er zijn column aan en natuurlijk aandacht voor de film zelf.

vrijdag 6 juni

- *De keuze van Herman Wegter* in het blad **Visie** is de film *Mag ik dood* om 23.25 u. op Nederland 2. Hij vindt dat 'wij niet over de dood gaan, dat is God's terrein.' Daarom wil hij naar deze documentaire kijken. 'Ik wil me eens verdiepen in mensen die een kruistocht voor vrijwillige euthanasie voeren. Wat bezielt het Humanistisch Verbond om zo graag "een menswaardig levenseinde" te willen voor patiënten met een doodswens,' zo schrijft Wegter in zijn rubriek.

woensdag 4 juni

- **NRC Handelsblad en NRC next**, artikel van Tom Rooduin naar aanleiding van de uitzending van de film op de televisie. Met een kort interview met Eveline van Dijck. Titel van het stuk: 'Suicide' of euthanasie in documentaire *Mag ik dood?*
- **WoensDAG**, 'Psychiatrisch patiënt krijgt geen recht op euthanasie' Daan van den Enden interviewt Eveline van Dijck over *Mag ik dood*.

- **Friesch Dagblad**, artikel van Jurgen Tiekstra, 'Persoonlijke documentaire over hulp bij zelfdoding', "Blijven ademen, alsjeblieft."
- **De Volkskrant**, Media, 'Hulp voor mensen met een doodswens', een artikel waarin de uitzending van de film op televisie wordt aangekondigd. Met een interview van Eveline van Dijck.
- Radio 1 NCRV-radio **Casa Luna** woensdag 4 juni v.a. 0.00u 3/4u. Interview met dhr. E. Sutorius van de NVVE, na de uitzending van *Mag ik dood*, vervolgens 1u. reacties van luisteraars, redacteur, Joga Brouwers

zaterdag 31 mei

- **Telegraaf**, stuk van Marie-Thérèse Roosendaal, ogv interview met Eveline van Dijck. Paginagroot met titel: 'Gruwelijke zelfdoding eigen zus zette regisseuse aan tot maken documentaire.'
- **De Volkskrant** Forumpagina grotendeels gewijd aan reacties op het artikel van Rein Zunderdorp en Rob Jonquière van zaterdag 24 mei.
- **Reformatorisch Dagblad**, Hoofdredactioneel commentaar, 'Valse start.' (Radio 2 Vara radio **Spijkers met Koppen** 12.00-14.00, redacteur Nicolette Schouten, Live programma, Eveline van Dijck te gast. Helaas ging het op laatste moment niet door Eveline was afwezig vanwege een begrafenis.)

vrijdag 30 mei

- **Nederlandse Staatscourant**, artikel van Nicole Bodéwes, 'euthanasiewet hoeft niet aangepast.'
- **Reformatorisch Dagblad**, bericht 'Psychiatrie moet af van taboe op euthanasie.' Verslaggever (dhr. Gunst?) was aanwezig op 29 mei.

donderdag 29 mei

- **Televisie EO Netwerk** een item over de film, met Eveline van Dijck,

een psychiater en een vrouw met kinderen die na een jarenlange doodswens, toch was genezen.

- **Trouw**, Artikel 'Wacht niet tot iemand voor de trein springt', 'Documentaire roept op tot hulp bij zelfdoding', van Wilfried vd Bles, ogv interview met Eveline van Dijck.

dinsdag 27 mei

- **de Volkskrant (Forum)**, reactie van Joost Zwagerman getiteld, *Als je dood wilt, hoef je nog lang niet dood*. De lead: 'Als mensen met een ernstige depressie hulp bij zelfmoord krijgen, worden mensen gedood die van hun depressie hadden kunnen genezen.' Als voorbeeld noemt hij Betsy Udink.

zaterdag 24 mei

- **de Volkskrant (het Betoog)** Opiniestuk *Mag ik dood* van Rein Zunderdorp en Rob Jonquière met reactie van Aleid Truijens.

vrijdag 23 mei

- Radio 5 Human **Desmet Live**, discussie olv Theodor Holman, met Eveline van Dijck, Max Pam, Stefan Sanders en Chris van der Heijden.

Overige persuitingen van de maand mei

31/5

- Drie edities van de **Leeuwarder Courant** besteden aandacht aan de veelheid van tv-zenders in Nederland, waaronder de themakanalen, waarbij omroepen vaak samenwerken. Eén van de omroepen is van het Humanistisch Verbond. De humanistische omroep *HUMAN* dus.
- In **Trouw** een ingezonden brief over radioreclame. De schrijver, Loek Custers ergert zich aan deze 'hersenspoelerij' en noemt als voorbeeld het radiospotje van het HV.

28/5

- De lezing van Hans Alma (UvH) over kunst en humanisme op 2 juni wordt aangekondigd in **Stadsblad ed. Stad-Noord** (Utrecht).

27/5

- Humaan in Utrecht is de titel van de aankondiging van een reeks lezingen die georganiseerd zijn door een groep leden in Utrecht. *HuMaU* (Humanisme in Utrecht) is de naam van de lezingen cyclus. De eerste lezing is die van Hans Alma, zie bericht hierboven. **AD Utrechts Nieuwsblad** besteedt er aandacht aan.

24/5

- Nahed Selim, tolk, schrijfster en lid van het Humanistisch Verbond, pleit in **Trouw** voor het afschaffen van de antidiscriminatie wet, als gelovigen naar hartelust mogen discrimineren en haatzaaien, terwijl niet-gelovigen worden vervolgd. Zij vindt dat organisaties als het Humanistisch Verbond zaken zouden moeten aanspannen waar discriminatie plaatsvindt op grond van teksten van de Koran. Zij wijst daarbij op Spanje waar vrouwenorganisaties da doen. Zij twijfelt er echter wel aan of het ooit tot een veroordeling zal komen: de Nederlandse rechtspraak geeft bijna altijd voorrang aan de vrijheid van godsdienst boven antidiscriminatiebepalingen.

23/5

- De column van Ab Scheper, voorzitter van de afdeling Zwolle die te lezen is in 7 edities van de **Stentor Dagblad Flevoland** gaat over verdraagzaamheid. Wat is verdragen eigenlijk, wat moeten we verdragen en wat niet? Scheper citeert Leen den Besten dat tolerantie, hoewel geen toverformule, (...) 'een vreedzaam samenleven van individuen en van groepen mensen met een uiteenlopende geschiedenis, cultuur en identiteit in stand houden of mogelijk maken.'

- Ruud van Sijl is oud-medewerker van het Humanistisch Verbond en

geestelijk verzorger bij justitie. Op 25 mei geeft hij een lezing gaat over geestelijke verzorging van gedetineerden en tbs-verpleegden. Aankondigingen hiervoor zijn te lezen in diverse kranten: **Stentor Veluws Dagblad ed. Veluwe West** (23/5); **Kontakt ed. Ermelo** (22/5); **Harderwijker Courant** (21/5); **Ermelo's Weekblad** (21/5); **Puttenaer** (21/5).

21/5

- De afdeling Amersfoort krijgt in de Oude viltfabriek aldaar gelegenheid te vertellen over het humanisme. Het Interreligieus Reisbureau Amersfoort organiseert er een reis naar toe. **De Stad Amersfoort** bericht erover. Eerder was het reisje aangekondigd in twee edities van **Amersfoort NU** (14/5) en eveneens in **De Stad Amersfoort** (7/5).

16/5

- De uitspraak van de reclamecodecommissie, dat het radiospotje van het HV Zonder uw steun, dat deze niet kwetsend is, is aanleiding voor Drs. W. Chr. Hovius voor **Eilanden-Nieuws** voor een groot stuk erover. Hij vraagt zich af of 'we moeten geloven dat we zonder het Humanisme aan de goden zijn overgeleverd, of zijn we juist niet ermee aan de goden overgeleverd? Het antwoord vindt hij bij theoloog Herman Bavinck, tijdgenoot van Abraham Kuyper, die volgens Hovius 'de volgende, diep ontdekkende en veelzeggende zin neerschreef: "De humaniteit zonder diviniteit leidt tot en slaat om in bestialiteit. De heer Hovius, niet tot de doelgroep van het HV behorend, heeft zich vast niet heeft aangemeld als lid.

In diverse kranten aankondigen van verschillende lezingen meestal georganiseerd door afdelingen:

- 10/5 **AD Rotterdams Dagblad**: *Tsang over humanisme*, over humanisme als politiek en moreel

streven. Tsang werkte in de jaren zeventig voor het Humanistisch Verbond. Organisator: Stichting Kronoz.

- 9/5 **Baarnsche Courant**, *Lezing over Paleis op de Dam*, georganiseerd door de afdeling Soest-Baarn. Spreker is kunsthistoricus Paul Bröker. Informatie over dezelfde lezing is te vinden in **Baarns Weekblad** op 8/5 en in de **Soester Courant** op 7/5.
- Ook in de **Soester Courant** op 7/5, een bericht over de bespreking van de film *As it is in heaven* van Kay Pollack, door HVO-docent Harry Bieshuizen tijdens het Humanistisch Café. Ook deze bijeenkomst is door de afdeling Soest-Baarn georganiseerd. De **Amersfoort Nu**, de **Bunschoten NU**, en **De Stad Amersfoort** besteden er ook aan- dacht aan op 7/5.

- Het herhaalde bericht over de activiteiten en diensten van het Verbond is opnieuw te lezen in de Echo van Horst op 8/5 en in die van 1/5.

7/5

- **De Morgen** kopt: *Virtueel museum geeft kwetsende kunst een plaats*. Het virtuele museum is een initiatief van Joep Schrijvers, lid van het HV, bestuurslid van de afdeling Amsterdam. In dit museum zijn werken te zien waarvan iemand heeft gezegd dat het kunst is, en die 'gedoe' hebben opgeleverd. Zie www.verlichtingshumanisten.weblog.nl. Op 6/5 verscheen hetzelfde bericht in **de Volkskrant**.

6/5

- In drie edities van de IJmuider Courant aandacht voor de bouw van het woonzorgcentrum Het Reinaldahuis. Roger van Boxtel, oud-voorzitter van het Verbond sloeg er de eerste paal voor in 2004.

April

28/4

- PvdA huldigt acht trouwe leden, is de kop boven een artikel in **de Provinciale Zeeuwse Courant** waarin onder andere jubilaris Corrie van der Hulle-Bogerd (85) vertelt over de geschiedenis van haar partij. Haar man was naast postbesteller ook humanistisch geestelijk verzorger.

26/4

- **Limburgs Dagblad** vermeldt de personen die een lintje krijgen, waaronder Liesbeth Quaadgras-Clasie. Zij is coördinator uitvaartbegeleiding van het 'Humanistisch Verbond.'

25/4

- In zijn column voor **VARA TV-magazine** schrijft Paul Witteman, dat wie een bekende kop heeft, met regelmaat gevraagd [wordt] voor propaganda. Onder andere voor het voortbestaan van het Humanistisch Verbond. Geen idee waar dat vandaan komt, toch maar niet vragen voor de nieuwe brochure van het HV dus...

24/4

- **Stentor Veluws Dagblad** besteedt in agenda aandacht aan een afdelingsbijeenkomst in Ermelo over het VN vrouwenverdrag. Spreekster is Saskia Bakker. Ook **Kontakt** en **de Harderwijker Courant** en **Puttens Weekblad** (23/4) wijden er een berichtje aan.

23/4

- Wat een geweldige ingezonden brief van Roel de Waard in 12 edities van **Brabants Dagblad** en 8 edities van **Eindhovens Dagblad** (22/4). De oud-vrijwilliger betrokken bij vele uitvaarten van het HV schrijft over de weigering van een pastoor om een uitvaart te laten plaatsvinden in de kerk, die zou afwijken van de traditionele eredienst. Een groot verschil met zijn humanistische opvatting over uitvaartbegeleiding.

22/4

- Ineke de Vries (directeur Humanistisch Verbond) schrijft een ingezonden brief naar **NRC Handelsblad** over de weigering van trouwambtenaren huwelijken van homo's te sluiten. De brief wordt geplaatst. De Vries is van mening dat het ambtenaren niet past vanwege overtuiging huwelijken tussen van mensen van gelijk geslacht niet te willen sluiten.

Maart

31/3

- **Marketing Rendement:** Reclame is volgens RCC niet kwetsend. Nieuwsbericht over de uitspraak van de Reclame Code Commissie dat de klacht over het spotje Zonder uw steun is afgewezen.

30/3

- In **Volzin** een mooi interview met Rian Schellings (55) die na jaren Nederlands gegeven te hebben op een HAVO HGV Defensie werd en op missie ging in Afghanistan.
- In **Trib Magazine** wordt het HV genoemd in een interview met o.a. Wessel de Valk (VARA).
- De Rubriek *Hart en ziel* van **Santé**, een leuk interview met Michèle van der Meulen, enthousiast lid van jong HV. Over haar beweegredenen lid te zijn van JongHV. "Ik ben gaan inzien dat ik ben door de keuzes die ik zelf heb gemaakt", zo zegt zij.
- Een artikel over Praten over de dood in **Zondagochtendblad ed. Alkmaar**.

29/3

- **Stentor Veluwsdagblad ed. Veluwe West** plaatst berichtje over een ledenbijeenkomst van de afdeling in Ermelo met als titel *Waarom kiezen voor het Humanistisch Verbond*. Hetzelfde bericht ook in hun Agenda pagina. Eerder ook een aankondiging hiervan in **Kontakt ed. Ermelo** (27/3) en in het **Nunspeet Huis aan Huis** op 25/3.
- **Stentor Zwolse Courant** plaatst een agenda bericht over de 60-jarige afdeling Zwolle eo dat wordt gevierd met een lezing door Wim Coster. Een langer artikel hierover in de **Peperbus** verscheen op 26/3 en op 25/3 in **De Swollenaer**.
- Nog een nabericht van Leo Prick in antwoord op een ingezonden brief van Frits van Werven in **NRC**

Handelsblad 29/3 over de ondertekening van Rein Zunderdorp van zijn opiniebijdrage in **de Volkskrant** over het Rapport Dijsselbloem. Dat stuk verscheen op 11/3. Overigens rectificeerde **de Volkskrant** op 12/3.: Onterecht vermeldde deze krant daarbij dat RZ voorzitter is van het HV, Zunderdorp schreef het stuk op andere titel: vm leraar, wethouder en procesmanager. Prick schreef er echter een vernietigende column over in **NRC Handelsblad** op 22/3 getiteld Achterbaks.

28/3

- **De Groninger Gezinsbode** vermeldt het afronden van een serie lezingen over duurzaamheid van het HV aldaar. Met als gastspreker Henk Manschot.
- **Stentor Sallands Dagblad**, column van Wim Coster vz van het HV afdeling Zwolle eo, over 60 jaar HV.

25/3

- Prachtig artikel in **De Morgen** over euthanasie na de zelfgekozen dood van ('humanist') Hugo Claus.

21/3

- **Het Reformatorisch Dagblad** plaatst een bericht naar aanleiding van ons persbericht over de weigering van Bussemaker onderzoek te doen naar de behoefte aan verruiming van de euthanasiewet.

20/3

- Met mooie foto's bericht **AD Haagsche Courant** in 17 edities over 'de minst bekende Wolkers-film van Kees Vlaanderen. In opdracht van het Humanistisch Verbond verfilmde hij in 1998 *De wet op het kleinbedrijf* (...).

19/3

- In **Nieuwsbode ed. Zeist** een oproep voor gezamenlijk burgerschap van het Platform Levensbeschouwingen en religies. HV afdeling afd. Heuvelrug Krommerijn maakt er deel van uit.

14/3

- Jan Veldhuijzen, voorzitter van Afdeling Walcheren wordt aan het woord gelaten in een artikel over het afschaffen van het verbod op godslastering, art 147 WvS. Hij vindt dat het artikel al lang gelden afgeschaft had kunnen worden. “: De wet moet op iedereen van toepassing zijn, niet op mensen met een bepaald geloof.” Het artikel staat in 4 edities van de **Provinciale Zeeuwse Courant**.

9/3

- Dubbelportret van Else van der Meer en Femke Abraham in **Stadskrant Delft**. Zij zijn vanuit hun afdeling actief als vrijwilliger Humanistisch Geestelijke Dienstverlening.

7/3

- **Amersfoort NU** bericht over Humanistisch Café over autonomie en opvoeding.
- Opheffer (Theodor Holman) schrijft in zijn column ‘Bang voor vrijheid’ in de **Groene Amsterdammer** over de aangekondigd film van Geert Wilders. Zoals vaker noemt hij het Humanistisch Verbond. Dit keer als strijder tegen religie, samen met de vrijdenkers.

6/3

- Jan Mulder voorzitter Humanistisch Verbond is de enigszins misleidende kop in **Noordoostpolder Dinsdag en Donderdag**. De man met dezelfde naam volgt Conny Godefroy op als voorzitter van afdeling Noordoostpolder en Urk.
- Jan Greinadus wordt herdacht in het **Sneeker Nieuwsblad**. Hij overleed op 95-jarige leeftijd. ‘Als vrijwilliger voor het Verbond leidde hij veel begrafenissen’, zo meldt het artikel.
- **BN-de Stem ed. Zeeuws Vlaanderen** kondigt een HV-bijeenkomst aan in de bibliotheek Terneuzen over HIVOS.

5/3

- Herhaald bericht over cursussen vriendschap en emotie in Apeldoorn in het **Apeldoorns Stadsblad**.
- In **de Wolder Courant** ook nog eens aandacht voor Jannie Benninck, zie onder 29/2.
- **Stem van Dordt** meldt dat na de Jaarvergadering van het Humanistisch Verbond de hun bekende band Bon Bonne optreedt. In twee edities **van AD Dordtenaar** is dit evenement ook terug te vinden.
- Berichtgeving over het afwijzen van de klacht over het radiospotje van het HV in **Trouw** (5/3), **Friesch Dagblad** (5/3), **Reformatorisch Dagblad** (4/3), **De Pers** (4/3).

4/3

- Thema-avond ‘Geweld achter de deur, uw zorg,’ is goed voor een artikel in de **Winterswijkse Weekkrant**. Ook in **Achterhoek Nieuws ed. Winterswijk** een aankondiging hiervan.

3/3

- **Nunspeet Huis aan Huis** plaatst hetzelfde artikel over Refoanders, als eerder in het **Ermelo’s Weekblad** (zie 27/2).

1/3

- In drie edities van **de Gooi en Eemlander** is een column te lezen van Vonhoff. Hij gispt de MP vanwege zijn gebruik van het woordje ‘je’ ipv ‘ik’ een slip of the tongue. Balkenende meent dat je als gelovige een streepje voor hebt. Hij besluit zijn column met ‘Juist in een tijd dat waarin regeringspartijen menen dat de godsdienst een grotere rol toekomt in onze samenleving is waakzaamheid geboden. Anders zijn we, zoals het Humanistisch Verbond zo treffend verwoordt, aan de goden overgeleverd.’
- B.J. van der Vlies en G. Leertouwer (beiden SGP) schrijven een artikel tegen acceptatie van

homoseksualiteit in het
Reformatorisch Dagblad naar
aanleiding van de nota 'Gewoon
homo zijn.' Onder meer schrijven
zij over de miljoenen euro's die
naar organisaties als COC,
Humanistisch Verbond en Platform
Kerk en Homoseksualiteit vloeien,
met als doel 'openheid in
orthodoxe kringen forceren en de
meningen over homoseksualiteit
omturnen.' (medestand uit die hoek
is niet te verwachten (SM)).

Februari

29/2

- In de **Dedemsvaartse Courant** (2 edities) een mooi portret van Jannie Benninck, die humanistisch spreekster bij uitvaarten is. Jaren geleden begon zij als één van de eersten met het maken van biologische zuivelproducten, waaronder kaas en later kweekte en verkocht ze ook biologische groenten. Aanleiding voor het portret is dat ze met deze laatste activiteiten stopt. Nu doet ze een opleiding voor uitvaartverzorger. Eerder verscheen een artikel over Benninck in **Dagblad van het Noorden ed. Zuidwest-Drenthe** (12-2).
- De **Stentor Veluws Dagblad ed. Veluwe West** portretteert de 86-jarige mevrouw Hupkes, die naar alle tevredenheid lid is van het HV.
- In diezelfde krant een interview met Kees Hellingman, filosoof en voorzitter van het HV afdeling Noordwest-Veluwe over humanisme, religie en moraal.
- Tot slot in deze krant een artikel over de oprichting van het HV in 1946 en een beschrijving van de humanistische levensbeschouwing.

28/2

- **De Stentor Apeldoornse Courant** zet twee cursussen in de agenda georganiseerd door de HV-afdeling. De ene gaat over vriendschap, de andere over emoties.

27/2

- In **Ermelo's Weekblad** een stuitend artikel getiteld *Diversiteit mensen met homoseksuele oriëntatie onvoldoende in beeld*. Hierin nemen RefoAnders en Onze Weg stelling tegen 'de eenzijdigheid van de discussie over de homo-emancipatie in Nederland, die wordt gedomineerd door enkele grote spelers als COC en de Gaykrant. Kleinere groepen

met een homoseksuele gerichtheid komen daardoor in de media en bij de beleidsmedewerkers onvoldoende in beeld.' Deze kleinere groepen zijn bijvoorbeeld RefoAnders en Onze Weg die beiden de bijbel lezen volgens de orthodoxe traditie. Zij willen weliswaar homoseksualiteit bespreekbaar maken, maar dan wel 'volgens de bijbelse leer.' Organisaties als het HV 'gelden in orthodoxe kring als niet geloofwaardig.'

- In de **Gelderlander** (3 edities) een oersympathiek interview met Joop Bokhove (penningmeester) en Ann Werkman (voorzitter) afdeling Doetinchem en omstreken. De afdeling telt 120 leden en vergrijst sterk.

25/2

- In de **Nederlandse Staatscourant** (3 edities) pag 14 Handelingen 316 t/m 319 allen betreffende geestelijke verzorging bij Justitie, waaronder HGV.

23/2

- Chantal Verdonk van HIVOS geeft een lezing in de Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen over de visie van HIVOS op een duurzame wereld en de positie van de vrouw daarin. De organisatie is in handen van de HV-afdeling en de bibliotheek, meldt **Provinciale Zeeuwse Courant**.

- Dezelfde activiteit staat aangekondigd in **BN de Stem ed. Zeeuws Vlaanderen**.

22/2

- **De Volkskrant**: Aleid Truijens recenseert in een groot met foto's geïllustreerd artikel de biografie gewijd aan Benno Premsele. Biograaf is Bert Boelaars.
- **Volzin**: Lisette Hooft interviewt Hans Alma (rector Universiteit voor Humanistiek) over humanisme en religie. Hoe religieus mag een humanist zijn? Horen humanisten niet atheïst te zijn? Alma is

- ‘overtuigd agnost’ en vindt de discussie over atheïstisch of religieus humanisme ‘onnodig, schadelijk en voor de goede zaak.’
- 21/2
- In ***Kontakt ed. Ermelo*** en ***ed. Harderwijk*** een aankondiging van een activiteit van de afdeling. Een lezing van Gerard Burger over Omar Kayyam, Perzisch dichter en filosoof (1048-1131).
- 20/2
- ***Apeldoorns Stadsblad*** kondigt een lezing van Ton Vink aan over zelfbeschikking rond het levenseinde. De lezing is georganiseerd door de afdeling Apeldoorn.
  - Diezelfde krant meldt cursussen filosofie over Socratisch gesprek en vriendschap, eveneens afdelingsactiviteiten.
  - ***Ermelo’s Weekblad*** (4 edities) bericht ook over de lezing van Gerard Burger. Zie 21/2.
- 19/2
- ***Socratisch*** is de titel van een bericht in ***Stentor Deventer Dagblad*** over een activiteit van de afdeling: Socratisch gesprek in vier delen.
- 16/2
- In ***Nederlands Dagblad*** schrijft Hilbrand Rozema een groot en interessant artikel over de Alevieten in Nederland: moslim-humanisten (30.000 Nederlanders).
- 15/2
- ***Opvoeden is een kunst*** kopt de ***Weekendkrant ed. Deventer***. Het gaat om een aantal thema-avonden mede georganiseerd door de afdeling.
- 13/2
- ***De Westervelder*** besteedt aandacht aan diverse jaarvergaderingen, waaronder die van afdeling Meppel-Steenwijk, die 50 jaar bestaat. De afdeling groeit, werkte succesvol samen met de Alevieten en denkt rooskleurig over de toekomst van HVO.
- In ***De Faam*** staat een afdelingsactiviteit aangekondigd van de afdelingen Walcheren, en de Bevelanden Schouwen-Duiveland in Middelburg over de Loods.
  - Henk Kunkeler en zijn boek ***De bijbel verklaard door een humanist*** staan centraal in het artikel ‘Gefascineerd door humanisme’, in ***Gouds Nieuwsblad***.
  - De afdelingsactiviteit, een lezing over De Loods ook in ***Middelburgse & Veerse Bode***.
  - Cursus Humanistisch Verbond samen met de Volksuniversiteit staat in ***De Peperbus***. De cursus is getiteld ‘Zoek het humanistische verhaal.’
- 12/2
- ***Dagblad van het Noorden ed. Zuidwest-Drenthe*** interviewt Jannie Benning. Uitvaartbegeleidster en kaasmaakster. Zie bericht onder 29/2.
- 8/2
- In de ***Meppeler Courant*** en de ***Dedemsvaartse Courant*** een kort verslag over de jaarvergadering van de afdeling Meppel/Steenwijk.
  - Aandacht in de ***Gay Krant*** voor het Han Diekmannhuis. In het comité van aanbeveling Ineke de Vries van het HV.

Januari

30/1

- HV-Friesland organiseert samen met activiteitencommissie Sneek e.o. en Nivon Friesland een workshop over het schrijven van poëzie en korte verhalen, voor leden en belangstellenden. **Zuid Friesland** bericht erover.
- Dezelfde activiteit staat te lezen in **Balkster Courant**.

26/1

- In *Youtube (NRC Handelsblad)* neemt Youp van 't Hek tv-programma's als baby te huur op de hak en stelt voor een programma te maken getiteld *Wie een kuil graaft voor een ander* om een het overlijden van een geliefde te oefenen. Het programma zal te zien zijn bij het Humanistisch Verbond schrijft hij. Een geestige reactie van Lynsey Dubbeld (webredacteur) haalt de krant helaas niet.

25/1

- In **Stentor Veluws Dagblad ed. Veluwe West**;

24/1

- **Kontakt ed. Harderwijk**;

23/1

- **Ermelo's Weekblad**;
- en **Harderwijker Courant** een nieuwsbericht over een afdelingsactiviteit van afdeling Noord-West-Veluwe van het HV. Ron Muijzer (afd. Friesland) is te gast. Op het programma staat 'Het tolerantiespel.'

22/1

- **Hengelo's Weekblad** en de **Twentse Courant Tubantia** kondigen in een afdelingsactiviteit aan over digitale identiteit.

17/1

- **Gooi- en Eembode** werft (bestuurs)leden voor het algemeen bestuur en verschillende commissies van De Stichting Seniorenraad Bussum. De Seniorenraad adviseert gevraagd en ongevraagd het gemeentebestuur over zaken die ouderen aangaan. Het algemeen

bestuur van deze Stichting bestaat voor een deel uit vertegenwoordigers van diverse organisaties waaronder het Humanistisch Verbond.

16/1

- **Parool**: Human.nl biedt hulp, Humanistische organisaties trekken in oude montessorischool. Naar aanleiding van de opening op 17 februari van pand human.nl
- In **Nwe. Ooststellingwerper** een uitnodiging voor een nieuwjaarsbijeenkomst voor leden van Humanitas en het HV.
- **Middelburgse en Veerse Bode** Lezing Humanistisch Verbond. *De lange weg van Big Bang tot Mens*, door Prof.dr. W. Declair. Activiteit van de afdelingen Walcheren en de Bevelanden- Schouwen Duiveland.

15/1

- **IJmuider Courant** en **Haarlems Dagblad** (2 edities) maken bekend dat Joost Swarte het logo voor het Han Diekmann Huis ontwerpt. Zie ook punt twee onder 10/1.

- De **Noordoostpolder Dinsdag en Donderdag** maakt melding van het 25-jarig bestaan van de afdeling Noordoostpolder en interviewt voor die gelegenheid de voorzitter van die afdeling, Conny Godefroy.

10/1

- In **Echo van Horst** een algemeen informatief artikel over de afdeling van het Humanistisch Verbond en zijn producten en diensten.
- **De Schoter** bericht over het realiseren van het Han Diekmann Huis door het COC: een residentiële crisisopvang voor homoseksuele jongeren. Ineke de Vries van het HV ondersteunt dit initiatief door plaats te nemen in het comité van aanbeveling. Zij wordt dan ook in dit artikel genoemd.
- **Friesch Dagblad** In het artikel Drs. Wim Dekker op

predikantenconferentie
Gereformeerde Bond, Een
kathedraal in een heidense wereld,
gaat Lodewijk Born in op de lezing
van Dekker. Besproken wordt
ondermeer modern heidendom,
waar ook tot zijn eigen schrik 'de
edele gestalte van het humanisme
onder valt.'

"(...) ook bang om daarmee het goede van
het humanisme bij het grofvuil te zetten.
Dat moet natuurlijk niet en dat hoeft ook
niet. Want een heiden is geen duivel en
Israël wist er ook altijd van, dat er onder de
volken goede dingen bewaard werden en
tot op de dag van vandaag spreekt het
jodendom over de 'rechtvaardigen onder
de volken'."

5/1

- In de **Combinatie** een portret van
Elly Mans, dichters die ook
humanistisch uitvaartbegeleider is
voor 'het Humanistisch Verbond'.
- In het **Algemeen Dagblad (AD)** (en 17 lokale edities) een groot
artikel over 'De spirituele
rommelwinkel van weleer (die) is
uitgegroeid tot een moderne
supermarkt met aantrekkelijk
uitgestalde producten. In dit artikel
komt Joep Schrijvers aan het
woord, die tevens bestuurslid is
van het 'Humanistisch Verbond'.
- J.A.A. Van Doorn verbaast zich in
zijn column *Doeners en denkers
over de islam Trouw* over de
ondertekenaars van de
steunverklaring aan het comité van
ex-moslims, waaronder 'de
voorzitter van het Humanistisch
Verbond', na het uitkomen van het
manifest *Benoemen en bouwen*,
waar de columnist meer heil in ziet.
- **Gelderlander ed. de Vallei – Ede**
publiceert naar aanleiding van de
opening van de tentoonstelling
Booming Ede een samenvatting
van een 'bespiegeling over Ede
van Durk Jan Tuinier. Tuinier haalt
herinneringen op aan zijn
krakersperiode in Ede en de
sympathie die die beweging
ondervond van een aantal
maatschappelijke organisaties,
waaronder 'het Humanistisch
Verbond'.

3/1